TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Bộ Quốc phòng ban hành quy trình chuẩn hóa lấy mẫu và lưu trữ hài cốt liệt sĩ phục vụ giám định ADN

10:27 26/04/2026

Nhằm đẩy nhanh tiến độ xác định danh tính liệt sĩ còn thiếu thông tin, Bộ Quốc phòng vừa ban hành quy trình kỹ thuật thống nhất trên toàn quốc. Quy định này thiết lập một chuỗi kỹ thuật liên hoàn từ khâu lấy mẫu tại nghĩa trang đến bảo quản lâu dài, đảm bảo chất lượng mẫu phục vụ công tác xét nghiệm ADN đạt độ chính xác cao nhất.

Bộ Quốc phòng ban hành quy trình kỹ thuật thống nhất toàn quốc về lấy, vận chuyển, bảo quản và lưu trữ mẫu hài cốt liệt sĩ, chuẩn hóa xét nghiệm ADN để xác định danh tính

Quy trình mới được xây dựng chặt chẽ với cấu trúc gồm 5 công đoạn chính, ký hiệu từ QT01 đến QT05, bao gồm lấy mẫu, vận chuyển, bàn giao - tiếp nhận, bảo quản và lưu trữ. Toàn bộ các bước này đều có biểu mẫu và phụ lục hướng dẫn chi tiết nhằm loại bỏ sai sót do yếu tố chủ quan.

Trong khâu lấy mẫu tại hiện trường, đối tượng áp dụng là các mộ liệt sĩ chưa xác định được danh tính. Quy trình ưu tiên lấy răng và các loại xương dài như xương đùi, xương chày vì đây là những bộ phận có mật độ xương chắc, giúp lưu giữ ADN tốt nhất. Mỗi hài cốt được lấy trung bình 3 răng và một đoạn xương. Để đảm bảo tính nguyên vẹn và tránh nhiễm chéo, quy trình áp dụng nguyên tắc "một hài cốt tại một thời điểm", mỗi mẫu vật đều được đặt trong hộp riêng biệt và xử lý độc lập.

Một cải cách quan trọng trong quy trình này là việc sử dụng hệ thống mã định danh duy nhất gồm 10 chữ số cho từng mẫu hài cốt. Mã số này được cấu thành từ mã tỉnh, mã nghĩa trang và số thứ tự mộ, giúp đảm bảo không có sự trùng lặp trên phạm vi toàn quốc.

Mã định danh được gán ngay tại hiện trường và đi theo mẫu vật suốt quá trình vận chuyển, xét nghiệm cho đến khi vào kho lưu trữ lâu dài. Khi thực hiện bàn giao, các cơ quan chức năng phải tuân thủ nguyên tắc “5 đúng” là đúng mẫu, đúng hồ sơ, đúng niêm phong, đúng điều kiện bảo quản và đúng chuỗi bàn giao. Việc quản lý bằng mã số hóa không chỉ giúp đối soát nhanh chóng mà còn tạo điều kiện thuận lợi cho việc xây dựng cơ sở dữ liệu quốc gia về thông tin liệt sĩ.

Sau khi thu thập, mẫu hài cốt phải trải qua quy trình bảo quản nghiêm ngặt để ngăn chặn sự thoái hóa ADN do tác động của môi trường. Các mẫu sẽ được đánh giá độ ẩm, nấm mốc và thực hiện làm sạch, làm khô theo tiêu chuẩn chuyên dụng. Quy trình tuyệt đối cấm việc phơi nắng hoặc sấy nóng trực tiếp vì nhiệt độ cao sẽ phá hủy cấu trúc ADN.

Tại kho lưu trữ chuyên dụng, điều kiện môi trường luôn được duy trì ổn định với các thông số sau đây:

- Độ ẩm luôn nằm trong khoảng từ 45% đến 55%.
- Nhiệt độ được kiểm soát chặt chẽ từ 15°C đến 20°C.
- Hệ thống lưu trữ được phân chia thành 3 vùng chức năng riêng biệt là khu tiếp nhận, khu xử lý và khu lưu trữ lâu dài.

Mọi mẫu vật sau khi đóng gói đều có vị trí lưu trữ cố định, cho phép truy xuất thông tin tức thời qua mã định danh. Việc kiểm tra định kỳ và ghi chép nhật ký lưu trữ giúp đảm bảo tính liên tục của dữ liệu, phục vụ hiệu quả cho công tác giám định và trả lại tên cho các anh hùng liệt sĩ trong tương lai.

Tâm An